

Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Mobiliteti

Treni dhe autobusi
Biçikleta / me këmbë
Vetura / motoçikleta
Patentshoferi

hallo-bern.ch

Informacione për një fillim të mirë në vendbanimin e ri
Mobiliteti

Treni dhe autobusi

Komunikacioni publik në Zvicër është i ndërtuar shumë mirë. Praktikisht është pothuajse çdo vendbanim me trena apo autobusa i arritshëm. Mjetet e komunikacionit janë të përpikta dhe ngasin në kohë të rregullt.

Komunikacioni publik

Komunikacioni publik (ÖV) e ka në Zvicër një vend shumë të rëndësishëm. Pasi që pothuajse gati çdo vendbanim shumë herët është i arritshëm, e shfrytëzojnë shumë udhëtarë trenin apo autobusin. Ngasjet janë megjithë relativisht shtrenjët, mirëpo ka mundësi të ndryshme, të kursesh para. Kështu e vlen që të blehet, një abonament apo një kartë e lirë. Me një gjysëmtaksabonament (Halbtaxabo | abonnement demi-tarif) e paguan njeriu në tërë Zvicrën gjysmën e çmimit. Po ashtu ekziston mundësia, me blerë një biletë më të lirë për disa trena apo autobusë.

Biletat dhe abonamentet

Kush don ta shfrytëzoj trenin, duhet më parë ta blej një biletë (Billett). Nuk mund të blihen bileta në tren. Në autobusa është ndryshueshëm e rregulluar. Në çdo stacion të trenit dhe në shumicën e stacioneve për ndalje të autobusave gjenden automatat për bileta, në stacionet e mëdha të trenave ka sportele me shërbim. Biletat mundën online apo përmes handyt të blehen. Për personat që udhëtojnë shumë, ka abonamente të ndryshme. Këto janë për rrugë të veçanta, vende të veçanta apo në tërë Zvicrën rrjeti i komunikacionit abonamenti gjeneral (Generalabonnement | abonnement général) në shitje. Fëmijët deri në 6 vjeç me një person përcjellës ngasin falas. Deri në 16 vjeç udhëtoni s`bashku me prindërt apo gjyshërit gati falas, nëse ju e keni një kartë për junior-apo për nipërit (Juniorkarte, Kinder-Mitfahrkarte | Carte Junior, carte Enfant accompagné). Informacione për bileta dhe abonamente mund të merren në bashkësinë e trenave të Zvicrës (SBB | CFF) apo në ndërmarrjet e autobusave.

Kantoni Bern-LIBERO- shoqata e tarifave

Mbrenda kantonit të Bernit ofron shoqata për tarifa LIBERO tarifa speciale për bileta, abonamente dhe karta ditore. Rajoni është i ndarë në shumë zona. Biletat apo abonamentet janë në tren apo autobus të vlefshme vetëm në zonat e caktuara. Kush shkon përtej këtyre zonave i duhet një biletë tjetër shtesë.

Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Kartat ditore të komunave

Kush e planifikon një udhëtim të gjatë mbrenda Zvicrës, mundet në shumë komuna ta nxjerr një kartë ditore me një çmim të ulët. Kjo ofertë është e kufizuar, njeriu duhet mjaftueshëm herët ta rezervoj. Informacione për këtë ofron administrata e komunës.

Lidhjet në natë

Në fundjavë ka në kantonin e Bernit edhe vonë në natë autobusa apo trena. Kujdes: në lidhjet e natës duhet njeriu një shtesë speciale për biletë ta paguaj.

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.hallo-bern.ch/sq/mobiliteti/treni-dhe-autobusi

hallo-bern.ch

Informacione për një fillim të mirë në vendbanimin e ri
Mobiliteti

Biçikleta / me këmbë

Me një rrjet rrugor të ndërtuar mirë për biçikleta, ngasja e biçikletave në kantonin e Bernit është shumë e këndshme. Shumë të punësuar e shfrytëzojnë biçikletën për të shkuar në punë. Për këmbësor apo shtegtar ka rrugë speciale për shtegëtim.

Këmbë apo me biçikletë (Velo|vélo) përgjatë rrugës

Qytetet e Bernit dhe komunat janë për ngasësit e biçikletave dhe këmbësoreve atraktive, dhe posaçërisht relativisht të sigurta. Për rrugë të shkurtëra hjekin dorë shumica prej veturave. Ka në shumë vende rrugë apo korsi speciale për biçikleta. Këmbësoret apo këmbësorët kanë te vendkalimi për këmbësor përparësi kundrejt çdo automjeti (përveç kur kalimi i rrugës është i rregulluar me semafor). Kantonin e Bernit ofron shumë rrugë të bukura për shëtitje dhe shtegëtim, të cilat mund të njihen në kohën e lirë. Rrugët për shtegëtim janë të shënuara me ngjyrë të verdhë.

Rregullat për ngasësit e biçikletave

Për me e nga biçikletën në Zvicër, nuk duhet një leje apo provim special. Vlejn në përgjithësi të njëjtat rregulla si për ngasësit e automjeteve. Nëse ka rrugë apo korsi speciale për biçikleta duhet këto të shfrytëzohen. Biçikleta duhet të jetë në rregull për komunikacion (dy frena të mirë, zilja, reflektorët para dhe prapa në pedale, dritat para dhe prapa). Nuk ekziston detyrimi për të mbajtur helmet, mirëpo është e preferueshme. Ngasësit e biçikletave duhet patjetër ta bëjnë sigurimin privat të detyrueshëm për dëmshpërbim, sepse për dëme në persona apo gjësende duhet të përgjigjen.

Mësimi për ngasjen e biçikletës

Kush don të mësoj që ta ngas biçikletën, mundet ta bëjë një kurs. Kurset ofrohen në tërë rajonin e kantonin të Aargaut prej shoqatës për biçikletë (Pro Velo). Për emigrante dhe emigrantë ka në disa komuna kurse speciale. Biçikleta të përdorura të lira mund të blihen në (treg për biçikleta Velobörsen).

Transporti i biçikletave

Kush don ta marr në tren apo autobus biçikletën, i nevojitet një biletë speciale për këtë. Nuk është gjithmonë dhe gjithkund e mundshme me e marr biçikletën me vete. Pjesërisht duhet më parë një vend të rezervohet në tren.

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.hallo-bern.ch/sq/mobiliteti/bicileta--me-kembe

Vetura / motoçikleta

Në Zvicër ka rrjet të mirë të ndërtuara rrugësh. Shfrytëzimi i shumicës të rrugëve është pa taksa. Rregullat e komunikacionit kanë një dopmethënje të lartë. Nëse nuk përmbahen, janë dënimet e larta.

Rregullat e komunikacionit

Rregullat e komunikacionit në Zvicër kanë një vend të posaçëm për ngaset dhe ngasësit e veturave. Dënimet në krahasim me vendet e tjera janë shumë të larta. Te shkelja e madhe e rregullave mundet me çue deri te marrja e patentshoferit.

Disa rregulla të rëndësishme:

- Shpejtësia më e madhe e lejuar mbrenda vendbanimit: 50 km/h; jashtë vendbanimit: 80 km/h, Autostrada: 120 km/h
- Në autostradë tejkalimi nga ana e djathtë është e ndaluar
- Dritat duhet të jenë edhe gjatë ditës të ndezura
- Të gjithë personat në veturë duhet të lidhen
- Fëmijët duhet në një ulëse për fëmijë të ulen (deri në 12 vjeç apo te një gjatësi prej 150 zentrimetrash)
- Gjatë ngasjes është telefonimi vetëm me zmadhues i lejuar
- Ngasja nën ndikimin e alkoolit-apo drogës është e dënueshme (kufiri promil 0.5)
- Këmbësoret dhe këmbësorit në vendkalimin për këmbësor kanë gjithmonë përparësi (përveç nëse kalimi është përmes një semafori i rregulluar)

Taksat për rrugë

Rrugët financohen prej, shteti, kantoneve dhe komunave. Shfrytëzimi i rrugëve është pa taksa. Përrjashtim bëjnë autostradat: Kush don ta shfrytëzoj autostraden duhet ta blej një taksë autostrade (Vignette). Këto ngjiten në xhamin e parëm të veturës. Taksat për autostrada gjinden në pompat e benzinës në posta apo në zyrat për komunikacion rrugor.

Sigurimi

Në Zvicër guxojnë të përdoren vetëm automjetet të cilat janë të siguruara. Sigurimet për automjete-sigurimi privat me detyrim zhdëmtimi (Motorfahrzeug-Haftpflichtversicherung | assurance automobile) ofrohet nga sigurime të ndryshme private. Sigurimi paguan për dëmet në gjësende dhe persona, të cilat shkaktohen me automjet. Për dëmet në veturen private ka sigurime shtesë vullnetare sigurime kasko (Kaskoversicherung | Assurance casco). Kujdes: Nëse dikush sillet me pakujdesi, sigurimi sipas rrethanave nuk paguan (p.sh ngasja nën ndikim të alkoolit-apo drogës). Sigurimi i automjeteve nuk është në sigurimin privat me detyrim zhdëmtimi i integruar Privat-Haftpflichtversicherung.

Importi i një automjeti

Kush don ta importoj në Zvicër një automjet duhet ta lajmëroj në zyrën kufitare për doganim. Automjeti duhet të vërtetohet edhe teknikisht. Njeriut i nevojitet për automjet një sigurim privat me detyrim zhdëmtimi për automjete, një patentshofer i Zvicrës dhe tabela me numra të Zvicrës. Informacione të sakëta merrni te zyra për komunikacion rrugor(Strassenverkehrsamt | Office de la circulation routière) të kantonit të Bernit.

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.hallo-bern.ch/sq/mobiliteti/vetura--motocikleta

Patentshoferi

Për me mund me e nga në Zvicër një veturë apo motoçikletë, i nevojitet njeriut një patentshofer i vlefshëm. Patentshoferët e huaj duhen mbas vendosjes në Zvicër të ndërrohen.

Patentshoferi i të huajve

Kush shpërngulet në Zvicër dhe që më parë zotëron një patent- shoferi (Führerausweis | permis de conduire) duhet këtë mbrenda 12 muajsh ta ndërroj në një patentshoferi të Zvicrës. Për këtë duhet të bëhet një kërkesë në zyrën e komunikacionit rrugor kantonal (Strassenverkehrsamt | Office de la circulation routiére). Varësisht shtetit që është bërë patentshoferi, vlejné vendime tjera për ndërrim. Mundet me qenë që një provim ngasje të jetë i nevojshëm, apo që ngasesja apo ngasësi ta kaloj edhe provimin teorik Zviceran. Zyra për komunikacion rrugor e kantonit të Bernit jep të dhënat e nevojshme.

Provimi i ngasjes

Për me marr në Zvicër një patentshofer, është një provim i nevojshëm. Provimi për ngasje përbëhet prej një pjese me shkrim dhe një me gojë. Për provimin me shkrim lejohen vetëm personat, që janë mbi 17 vjeç. Provimi me shkrim mund të bëhet në kantonin e Bernit në gjuhët gjermane, frënge, italiane dhe angleze. Për parakushtet dhe rrjedhjen e saktë informon zyra për komunikacion rrugor. Për me nga kamionin, autobusin dhe taksin janë të nevojshme provime të veçanta.

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.hallo-bern.ch/sq/mobiliteti/patentshoferi